

- Devices, Reception and Reaction*, 161-183.
26. Sifianou, M., & Tzanne, A. 2010. Conceptualizations of politeness and impoliteness in Greek.
27. Sifianou, M., & Blitvich, G. C. 2017. (Im) politeness and cultural variation. In *The Palgrave handbook of linguistic (im) politeness* (pp. 571-599). Palgrave Macmillan, London.
28. Spencer-Oatey, H. 2005. (Im) Politeness, face and perceptions of rapport: unpackaging their bases and interrelationships.
29. Spencer-Oatey, H., & Kádár, D. Z. 2016. The bases of (im) politeness evaluations: Culture, the moral order and the East-West debate. *East Asian Pragmatics*, 1(1), 73-106.
30. Spencer-Oatey, H., & Žegarac, V. 2017. Power, solidarity and (im) politeness. *The Palgrave handbook of linguistic (im) politeness*, 119-141.). Power, solidarity and (im) politeness. *The Palgrave handbook of linguistic (im) politeness*, 119-141.
31. Subtelny, O. 2009. *Ukraine: A history*. University of Toronto Press.
32. Trosborg, A. 2011. *Interlanguage pragmatics: Requests, complaints, and apologies* (Vol. 7). Walter de Gruyter.

Світлана Подпльота
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА В ДІАЛОЗІ КУЛЬТУР: МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Незважаючи на те, що світова спільнота сьогодні перебуває в новій епісі свого розвитку, кожен народ прагне залишатися унікальним та наголошувати на своїй індивідуальності. З метою уніфікації духовної та матеріальної культури, ми бажаємо належати до певного етносу. Проте, наші індивідуальність та характер суттєво змінюються в сучасному світі, і ці зміни є нестримними та непомітними.

Інформаційні технології, які включають в себе телевізор, мобільний телефон, мережі Інтернету, є інструментами глобалізації, яка сприяє зближенню націй та розвитку людства в цілому. Інформаційні потоки, що поширюються по всьому світу, надають можливість людям дізнатися про культурне життя різних країн за дуже короткий період часу, і тому цей процес називається глобалізацією.

Глобалізація є потужним потенціалом для розвитку людства, який має як позитивні, так і негативні преференції. Культура є комунікацією між людьми, і в сучасному світі ця комунікація відбувається дуже швидко завдяки інформаційним технологіям. Маючи доступ до світової інформації, люди можуть дізнатися про різні аспекти планетарної культури за дуже короткий час. Тому глобалізація стала однією з найбільш важливих тенденцій розвитку сучасного світу [2, с. 23]. Зростаюча міжнародна співпраця та економічна залежність між країнами додають важливості вивченню іноземних мов та літератур.

У сучасному суспільстві, яке розвивається динамічно та формує нові соціокультурні утворення, простір міжкультурної комунікації став практично необмеженим. Поняття «міжкультурна комунікація» означає пряму та опосередковану взаємодію носіїв різних культур у різних сферах суспільного життя і є предметом філософських, психологічних, культурологічних і педагогічних досліджень. Міжкультурна комунікація розглядається як взаємодія культур, що здійснюється у певному просторі й часі, де культуру розглядають як родові поняття, а культурні контакти набувають різноманітних форм, таких як зіткнення, взаємини, синтез та діалог. Розуміння міжкультурної комунікації розкриває механізм функціонування культури як системи і спосіб комунікації, опосередкованої діяльністю суб'єкта [1, с. 288].

Міжкультурна комунікація є формою соціальної комунікації, особливість якої полягає у тому, що вона відбувається в міжкультурному контексті через безпосередній контакт представників різних культур; їх опосередковану комунікацію (наприклад, через перекладача або за допомогою таких технічних засобів комунікації, як телефон, комп'ютер); через тексти на різних носіях (паперових, електронних, аудіо- та відеопристроях), завдяки яким індивіди

вивчають особливості іншої культури.

Міжкультурна комунікація є складним процесом взаємодії між різними культурами та мовами, де мовлення виступає в якості ключового засобу спілкування. Цей вид комунікації базується на двох типах поведінки, які впливають на сприйняття та взаємодію між культурами. Перший тип поведінки – універсальна поведінка – є загальним для всіх культур і має біологічне коріння, що передається від покоління до покоління. Ця поведінка визначається нашою спадковістю і передбачається природою. Наприклад, загальноприйнятими універсальними реакціями можуть бути емоції, такі як радість, смуток чи страх. Ці емоції і способи їх вираження майже однакові для всіх людей, незалежно від їхньої культурної приналежності. Другий тип поведінки – специфічна поведінка – є характерною для різних етнічних груп і формується під впливом соціального та фізичного середовища. Ця поведінка відображає конкретні особливості культур і включає в себе норми, цінності, ідеї та звичаї, які є характерними для певної культурної групи. Наприклад, спосіб спілкування, жестикуляції, обряди та ритуали можуть відрізнятися в різних культурах через їх унікальні соціокультурні впливи [3, с. 35].

Міжкультурна комунікація активно розглядається у сферах людської життєдіяльності, де відбувається така комунікація, і особливо актуальною є її роль у сфері освіти. Здійснення міжкультурної комунікації у сфері освіти сприяє розширенню міжкультурних зв'язків, зокрема через активізацію академічних обмінів. Інтернаціоналізація вищої освіти має особливе значення для України.

Мова та література взаємодіють з культурою та є засобами передачі культурних цінностей. Вони відображають менталітет, історію та традиції народу. Мова і література є дзеркалом культури. Через них ми можемо бачити інші культури, розуміти їх і відкривати для себе нові горизонти. Тому, вивчення мови та літератури інших країн, допомагає розумінню та повазі до інших культур. В умовах глобалізації міжкультурна комунікація стає ще більш важливою, оскільки люди з різних країн мають все більше можливостей взаємодіяти між собою, незалежно від географічних та культурних кордонів.

Однак, це також приносить з собою нові виклики в міжкультурній комунікації. Культурні відмінності, різниця в мові та менталітеті можуть спричинити непорозуміння та конфлікти. Тому, вивчення мови та літератури є необхідним для уникнення міжкультурних конфліктів.

Роль вивчення мови та літератури в уникненні міжкультурних конфліктів не може бути переоцінена. Вивчення мови дає людям можливість спілкуватися один з одним та зрозуміти культуру інших народів. Мова – це не просто інструмент комунікації, але й ключ до культурного розуміння. Кожна мова містить у собі унікальні культурні цінності та ідеї. Вивчення літератури допомагає людям зрозуміти історію, традиції та цінності інших країн, що сприяє розвитку толерантності та поваги до інших культур. Література є спадщиною культури, і через неї ми можемо зберегти і передати наші традиції і цінності наступним поколінням.

На жаль, не всі країни успішно вирішують питання міжкультурної комунікації. Однак, є багато прикладів країн, де розуміння та повага до інших культур є важливим аспектом міжкультурної комунікації. Один з таких прикладів – Німеччина. Так, в Німеччині вивчення іноземних мов та культур є дуже важливим аспектом освіти. Німеччина є державою, яка дбає про розвиток міжкультурної комунікації, і приділяє велику увагу вивченню мов та культур інших країн. У німецьких школах зазвичай вивчають не тільки англійську мову, а й інші мови, такі як французька, іспанська, італійська, китайська тощо. Крім того, Німеччина має багато програм обміну студентами, які сприяють розвитку міжкультурної комунікації. Такі програми надають можливість людям з інших країн вивчати мову та культуру Німеччини, а також ділитися своїми знаннями та досвідом з німецькими колегами.

У рамках успішної міжкультурної комунікації можна згадати приклади країн, які також успішно впроваджують політику багатомовності та сприяють розумінню та повазі до інших культур. Наприклад, в Швейцарії існує чотиримовність, де кожна мова має рівну правову статус, а мовне різноманіття сприяє розвитку культурної та мовної різноманітності країни.

Іншим успішним прикладом можна назвати Японію, де мова та література мають високу цінність. Японія – це країна, яка має свою унікальну культуру та мову, але в той же час є однією з провідних країн світу, що розвиває міжнародний бізнес. Японці, як правило, дуже поважають культуру та традиції інших країн, тому вони завжди стараються зрозуміти інші культури та взаємодіяти з ними на високому рівні. Також, японці дуже гордяться своєю культурою, тому вони ставляться з великою повагою до іноземців, які вивчають японську мову та культуру.

Іспанія – це країна, що має давню культуру та багату літературу, іспанська мова є однією з найбільш поширених у світі. Іспанці відомі своїм гостинним та привітним ставленням до іноземців. Вони завжди стараються допомогти іншим, що приїхали до Іспанії, зрозуміти місцеву культуру та мову. Іспанці також дуже зацікавлені у культурному обміні та співпраці з іншими країнами.

Успішні приклади міжкультурної комунікації можна знайти і в сфері культури. Наприклад, багато музеїв та художніх галерей по всьому світу працюють над тим, щоб залучити до своїх колекцій предмети, які відображають культуру та традиції інших народів. Такі експозиції стають не тільки місцем зустрічі різних культур, але й можуть допомогти розширити кругозір та збагатити духовний світ кожного відвідувача.

Ще одним успішним прикладом міжкультурної комунікації є міжнародний обмін студентами та викладачами. Це дозволяє людям з різних країн не тільки вивчати інші мови та культури, але і поглиблювати знання про своє власне суспільство, розуміти його переваги та недоліки з більш широкої перспективи. Такі проєкти також зміцнюють зв'язки між країнами та допомагають в розвитку співпраці у різних галузях. Наприклад, програма Фулбрайта, яка започаткована у США, допомагає студентам та викладачам з інших країн отримати стипендії для навчання та досліджень у США, що сприяє обміну знаннями та розумінню між країнами.

Ці приклади свідчать про те, що вивчення мови та літератури інших країн може стати важливим інструментом у сприянні міжкультурного діалогу та

взаємному розумінню.

Отже, мова та література – це не просто засоби комунікації, але й важливі елементи культури та ідентичності кожного народу. Їх вивчення та розуміння можуть допомогти зберегти та передати культурні традиції, а також забезпечити успішну міжкультурну комунікацію в умовах глобалізації. У світі глобалізації ми повинні бути відкриті до вивчення мов та культур інших народів. Це допоможе нам зрозуміти і прийняти культурні відмінності, а не боятися їх.

Українське суспільство, яке характеризується різноманітністю культур, спонукає кожного індивіда до позитивної взаємодії з представниками інших народностей, а також до збагачення своїх знань про оточуючі культури. Одним з основних завдань сучасної освіти є формування особистості, яка може розуміти та сприяти розвитку культури шляхом діалогу. Цей процес вимагає від всіх учасників освітнього процесу високого рівня комунікативної культури, комунікативної компетентності та розвинутих навичок спілкування.

Організований міжкультурний діалог відіграє важливу роль у розвитку сучасного суспільства та освіти, оскільки він дозволяє людині стати представником іншої культури, що забезпечує взаєморозуміння з співрозмовником. Справжній міжкультурний діалог дозволяє виявити спільні цінності, світоглядні позиції та традиції. Деякі з таких цінностей, як єдність людства, повага до прав та життя кожної людини, свобода, терпимість, справедливість, солідарність та збереження навколишнього середовища, є спільними для багатьох культур. Це сприяє розширенню простору справедливості, зменшенню соціальних нерівностей та укоріненню ідеалів взаєморозуміння, терпимості та солідарності між різними цивілізаціями, народами та культурами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бакіров В. С., Ушакова Н. І., Хижняк Л. М. Міжкультурна комунікація в університеті: історичний досвід і виклики сучасності. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи»*. 2018. № 39. С. 286-293.

2. Галицька М. М. Міжкультурна комунікація та її значення для професійної діяльності майбутніх фахівців. *Освітологічний дискурс*. 2014. № 2. С.23-32.
3. Мальцева К. С. Міжкультурні непорозуміння і проблема міжкультурного перекладу: Автореф. дис. канд. філософ. наук: 09.00.04. Ін-т філос. ім. Г.С.Сковороди НАН України. К., 2002. 20 с.

Діана Попова

Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

Двадцять перше сторіччя признано часом інформаційних технологій і завдяки цьому розвитку поступово з'являються безмежні можливості для людини. Інтернет-комунікація, як одна із сучасних можливостей, займає все більше місце в нашому повсякденному житті. Соціальні мережі, зокрема Instagram, стали не тільки засобом спілкування з друзями та родичами, які знаходяться у будь якому куточку світу, але й місцем де можна прочитати новини, наукові статті або розповсюдити рекламу та просувати бренди.

З огляду на все більш зростаючу популярність соціальних мереж та їхню широку доступність, використання англійської мови в інтернет-комунікації є дуже актуальною темою для дослідження. Дослідження інтернет-граматики та комунікації почалось з Девіда Кристала [1], який описав у своїй книзі взаємозв'язок між мовою та Інтернетом, зокрема, вплив Інтернету на мову та особливу увагу приділив лексичному аспекту. Багато науковців вже дали основні характеристики Інтернет-комунікації та визначили основні форми та способи спілкування в Інтернеті. Однак граматичні особливості інтернет-спілкування на такій соціальній платформі, як Instagram, не є до кінця дослідженими та систематизованими. Більшість наукових робіт, які вже існують, не висвітлюють різноманітних можливостей такої соціальної мережі як Instagram, що робить дане